

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 1. októbra 2009*

Vo veci C-505/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Tribunal Supremo (Španielsko) z 22. októbra 2007 a doručený Súdnemu dvoru 19. novembra 2007, ktorý súvisí s konaním začatým na návrh:

Compañía Española de Comercialización de Aceite SA,

za účasti:

Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva (Asoliva),

Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles (Anierac),

Administración del Estado,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia J.-C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk (spravodajca) a C. Toader,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: K. Sztranc-Sławiczek, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. decembra 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Compañía Española de Comercialización de Aceite SA, v zastúpení: R. Illescas Ortiz, abogado,

- Asociación Española de la Industria y Comercio Exportador de Aceite de Oliva (Asoliva), v zastúpení: M. Albarracín Pascual, procuradora, a C. Ortega Martínez, abogada,

- Asociación Nacional de Industriales Envasadores y Refinadores de Aceites Comestibles (Anierac), v zastúpení: F. Bermúdez de Castro Rosillo, procurador, a A. Ruiz-Giménez Aguilar, abogado,

— Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: F. Jimeno Fernández a F. Castillo de la Torre, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 12. februára 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 12a nariadenia Rady č. 136/66/EHS z 22. septembra 1966 o vytvorení spoločnej organizácie trhu s olejmi a tukmi (Ú. v. ES L 72, s. 3025; Mim. vyd. 03/001, s. 77), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1638/98 z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 210, s. 32; Mim. vyd. 03/023, s. 308), (ďalej len „nariadenie č. 136/66“) a článku 2 nariadenia Rady č. 26 zo 4. apríla 1962 uplatňujúceho určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi (Ú. v. ES L 30, s. 993; Mim. vyd. 03/001, s. 6).
- ² Tento návrh bol podaný v rámci žaloby predloženej Compañía Española de Comercialización de Aceite SA (ďalej len „Cecasa“) proti rozhodnutiu Tribunal de Defensa de la Competencia z 5. marca 2002, ktorým jej bolo zamietnuté individuálne povolenie na účely vytvorenia spoločného podniku pre obchodovanie s olivovým olejom.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Právna úprava týkajúca sa uplatnenia predpisov hospodárskej súťaže v oblasti poľnohospodárstva

- 3 V zmysle prvého odôvodnenia nariadenia č. 26:

„keďže účinnosťou článku [36] zmluvy jedna z vecí, o ktorej sa musí rozhodnúť na základe Spoločnej poľnohospodárskej politiky je, či pravidlá súťaže uvedené v zmluve sa majú uplatniť pri výrobe a obchodovaní s poľnohospodárskymi výrobkami... [keďže z článku [36] Zmluvy vyplýva, že uplatnenie pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v Zmluve na výrobu a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami je súčasťou spoločnej poľnohospodárskej politiky... — *neoficiálny preklad*“.

- 4 Článok 1 nariadenia č. 26 stanovuje:

„Od účinnosti tohto nariadenia článku [81] až [86] zmluvy a ustanovenia, ktoré ich vykonávajú (čo je predmetom nižšie uvedeného článku 2), platia pre všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článkoch [81 ods. 1] a [82] zmluvy, ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu s výrobkami uvedenými v prílohe [I] zmluvy. [Od účinnosti tohto nariadenia sa články [81] až [86] Zmluvy a ustanovenia, ktoré ich vykonávajú, uplatňujú na všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku [81 ods. 1] a článku [82] Zmluvy, ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu s výrobkami uvedenými v prílohe [I] Zmluvy, ibaže by článok 2 stanovoval inak. — *neoficiálny preklad*].“

- 5 Medzi poľnohospodárskymi výrobkami vymenovanými v prílohe I Zmluvy ES sa nachádza olivový olej.

6 V zmysle článku 2 ods. 1 a 2 nariadenia č. 26:

„1. Článok [81 ods. 1] zmluvy sa nevzťahuje na také dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v predchádzajúcom článku, ktoré sú súčasťou národnej trhovej organizácie alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov uvedených v článku [33] zmluvy. Najmä sa nevzťahuje na dohody, rozhodnutia a postupy farmárov, farmárske združenia alebo združenia takýchto združení, patriace k jednému členskému štátu, ktoré sa týkajú výroby alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov, alebo užívania spoločných zariadení na skladovanie, narábanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať rovnaké ceny, pokiaľ však Komisia nezistí, že súťaž je týmto vylúčená, alebo ciele článku 39 zmluvy sú ohrozené.

2. Po konzultácii s členskými štátmi a vypočutí vhodných podnikov alebo združení príslušných podnikov a všetkých ostatných fyzických alebo právnických osôb má Komisia výhradnú právomoc, ktorá je predmetom preskúmania Súdnym dvorom, rozhodnutím, ktoré musí byť zverejnené, určiť, ktoré dohody, rozhodnutia a postupy spĺňajú podmienky uvedené v odseku 1.“

Právna úprava týkajúca oblasti olejov a tukov

7 Článok 12a nariadenia č. 136/66 stanovuje:

„V prípade vážnej destabilizácie trhu v niektorých regiónoch spoločenstva sa môže na reguláciu trhu prijať rozhodnutie v súlade s postupom stanoveným v článku 38 a schváleným členskými štátmi o splnomocnení orgánov poskytujúcich dostatočné záruky [v súlade s postupom stanoveným v článku 38 o splnomocnení orgánov

poskytujúcich dostatočné záruky a schválených členskými štátmi — *neoficiálny preklad*] na uzavretie zmlúv o skladovaní olivového oleja, ktorý predávajú. Medzi príslušnými orgánmi dostanú prednosť skupiny a združenia výrobcov uznané v súlade s nariadením [Rady] (ES) č. 952/97 [z 20. mája 1997 o skupinách výrobcov a ich združeniach (Ú. v. ES L 142, s. 30)].

Opatrenia uvedené v prvom odseku môžu byť *inter alia* zavedené, keď priemerná cena evidovaná na trhu počas reprezentatívneho obdobia je nižšia ako 95 % intervenčnej ceny uplatniteľnej počas hospodárskeho roku 1997/1998.

Výška pomoci poskytnutej na plnenie zmlúv a podrobné pravidlá na implementáciu tohto článku, najmä množstvá, akosť a dĺžku skladovania príslušných olejov, sa stanovia postupom ustanoveným v článku 38 takým spôsobom, aby sa zabezpečil významný dopad na trh. Pomoc môže byť poskytnutá prostredníctvom výberových konaní.“

- 8 Článok 38 ods. 1 nariadenia č. 136/66 odkazuje na komitologický postup.
- 9 Z článku 1 nariadenia č. 952/97 vyplýva, že toto nariadenie zaviedlo pre určité oblasti režim podnecujúci k vytváraniu zoskupení výrobcov a ich združení.

10 Článok 1 nariadenia č. 952/97 znie takto:

„S cieľom odstrániť štrukturálne nedostatky na úrovni ponuky poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzania na trh, ktoré boli zistené v určitých regiónoch, teda nedostatky charakterizované nedostatočným stupňom organizácie výrobcov, zavádza toto nariadenie pre tieto regióny režim podnecujúci vytváranie zoskupení výrobcov a ich združení.“ [*neoficiálny preklad*]

11 Nariadenie č. 952/97 bolo bez náhrady zrušené od 3. júla 1999 nariadením Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia (Ú. v. ES L 160, s. 80; Mim. vyd. 03/025, s. 391).

12 Zo štyridsiateho štvrtého odôvodnenia nariadenia č. 1257/1999 vyplýva, že vzhľadom na existujúcu pomoc pestovateľským zoskupeniam a ich združeniam v niekoľkých spoločných organizáciách trhu sa špeciálna podpora pre pestovateľské skupiny v rámci rozvoja vidieka prestáva javiť ako potrebná.

13 Jedenáste odôvodnenie nariadenia č. 1638/98 znie takto:

„keďže systém verejných nákupov dáva podnet k výrobe, ktorá je náchylná destabilizovať trh; keďže nákupy sa preto musia prerušiť [trh, musia sa nákupy prerušiť — *neoficiálny preklad*] a odkazy na intervenčnú cenu sa musia zrušiť alebo nahradiť“.

14 Dvanáste odôvodnenie uvedeného nariadenia znie takto:

„... ak sa dodávky oleja majú regulovať v prípade vážnej destabilizácie trhu, existuje potreba systému pomoci pre kontrakty na súkromné skladovanie, pričom prioritou takýchto kontraktov sa udelí skupinám a združeniam výrobcov uznaným podľa nariadenia č. 952/97“.

15 Článok 1 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 2768/98 z 21. decembra 1998 o programe pomoci pre súkromné skladovanie olivového oleja (Ú. v. ES L 346, s. 14; Mim. vyd. 03/024, s. 203) stanovuje:

„Príslušné orgány vyrábajúcich členských štátov uzatvárajú zmluvy o súkromnom skladovaní nestočeného panenského olivového oleja, za podmienok stanovených v tomto nariadení.“

16 Na základe článku 1 ods. 2 uvedeného nariadenia môže Komisia uskutočniť časovo obmedzené výberové konanie na účely stanovenia pomoci, ktorá sa poskytne na vykonanie zmlúv o súkromnom skladovaní olivového oleja.

2. Dohody, rozhodnutia alebo odporúčania zakázané na základe odseku 1 tohto článku sú absolútne neplatné a nevzťahujú sa na ne výnimky stanovené týmto zákonom...”

18 Článok 3 LDC s názvom „Udelenie povolenia“ znie takto:

„1. Udeliť povolenie pre dohody, rozhodnutia, odporúčania a postupy alebo ich kategórie, na ktoré sa vzťahuje ods. 1, ktoré prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru, poskytovaniu služieb, k technickému alebo hospodárskemu pokroku, je možné, keď:

- a) umožňujú spotrebiteľom a užívateľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich;

- b) neukladajú príslušným podnikateľom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov; a

- c) neumožňujú týmto podnikateľom vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov alebo služieb.

2. Pokiaľ to bude odôvodnené všeobecnou hospodárskou situáciou a verejným záujmom, je možné udeliť povolenie pre dohody, rozhodnutia, odporúčania a postupy alebo ich kategórie, na ktoré sa vzťahuje ods. 1 a ktoré:

- a) majú za cieľ chrániť a podporovať vývoz, za predpokladu, že nenarušia hospodársku súťaž na vnútornom trhu a budú zlučiteľné so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodných dohôd ratifikovaných Španielskom; alebo
- b) povedú k významnému zvýšeniu sociálnej a hospodárskej úrovne v zaostalých zónach alebo sektoroch, alebo
- c) vzhľadom na svoj minimálny význam nemôžu významne ovplyvniť hospodársku súťaž.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

¹⁹ Zo spisu predloženého Súdnu dvoru vyplýva, že Cecasa je akciovou spoločnosťou podľa španielskeho práva, v ktorej 68 % podiel na základnom imaní majú výrobcovia oleja, lisovne oleja a družstvá, zatiaľ čo finančné inštitúcie a iné subjekty sa delia o 32 % podiel na jej základnom imaní. Výrobcovia oleja spojení s týmto podnikom zastupujú 50 % až 60 % španielskej výroby olivového oleja.

²⁰ Dňa 5. apríla 2001 Cecasa podala vnútroštátnym orgánom v oblasti hospodárskej súťaži žiadosť o individuálne povolenie v zmysle článku 3 LDC na účely vytvorenia podniku pre obchodovanie s olivovým olejom, ktorého hlavným cieľom je zabrániť pádu cien

oleja pod určitú hladinu stanovenú na približne 95 % pôvodnej intervenčnej ceny prostredníctvom nákupu oleja od tejto cenovej úrovne a jeho opätovným uvádzaním na trh, akonáhle začnú ceny znova stúpať.

21 Tribunal de Defensa de la Competencia, ktorý sa domnieval, že žiadosť o individuálne povolenie podaná Cecasa smerovala k uzavretiu dohody medzi konkurentmi s cieľom zachovať ceny olivového oleja v obdobiach prebytku, rozhodnutím z 5. marca 2002 túto žiadosť zamietol.

22 Uvedené rozhodnutie bolo v podstatnej časti potvrdené rozsudkom správneho senátu Audiencia Nacional z 22. júla 2005, proti ktorému podala Cecasa dovolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

23 Za týchto podmienok rozhodol Tribunal Supremo o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Umožňuje článok 12a nariadenia Rady č. 136/66... zaradiť akciovú spoločnosť tvorenú najmä výrobcami, lisovňami oleja, družstvami pestovateľov olív, ako aj finančnými inštitúciami, medzi ‚orgány‘, ktoré môžu uzatvárať zmluvy o skladovaní olivového oleja? Je možné považovať spoločnosť s takýmito vlastnosťami za ekvivalentnú zoskupeniam výrobcov a ich združeniam uznaným podľa nariadenia... č. 952/97?

2. Za predpokladu, že by táto spoločnosť mohla byť zaradená medzi ‚orgány‘, ktoré môžu vykonávať činnosť v oblasti skladovania, mohlo by sa za ‚schválenie zo strany

štátu, ktoré musia tieto orgány získať v súlade s citovaným článkom 12a nariadenia č. 136/66, považovať povolenie získané v rámci žiadosti o individuálnu výnimku (povolenie) podanej na vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže?

3. Vyžaduje článok 12a nariadenia č. 136/66 nevyhnutne, aby Komisia v každom prípade schvaľovala súkromné skladovanie olivového oleja, alebo naopak, je tento článok zlučiteľný s existenciou výrobcami dohodnutého mechanizmu výkupu a následného súkromného skladovania olivového oleja, ktorý by sa aktivoval výhradne rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, za akých sa aktivuje súkromné skladovanie financované Spoločenstvom s cieľom doplniť a zefektívniť uvedené skladovanie financované Spoločenstvom bez toho, aby boli prekročené jeho hranice?

4. Je možné judikatúru Súdneho dvora vyplývajúcu z rozsudku z 9. septembra 2003 (Milk Marque a National Farmers' Union, C-137/00, Zb. s. I-7975) vzťahujúcu sa na uplatňovanie vnútroštátnych pravidiel na ochranu hospodárskej súťaže vnútroštátnymi orgánmi na dohody výrobcov, na ktoré by sa v zásade mohol vzťahovať článok 2 nariadenia... č. 26... uplatniť na dohody, ktoré vzhľadom na svoje črty a charakteristiku predmetného sektora môžu ovplyvniť celý trh Spoločenstva s olivovým olejom?

5. V prípade, ak vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže môžu uplatňovať vnútroštátne predpisy na uvedené dohody, ktoré môžu ovplyvniť spoločnú organizáciu trhu s tukmi a olejmi, môžu tieto orgány úplne zakázať spoločnosti, akou je odvolateľka, možnosť použiť mechanizmy v oblasti skladovania olivového oleja, a to dokonca aj v prípadoch ‚vážnej destabilizácie‘ uvedených v článku 12a nariadenia č. 136/66?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 24 V druhej časti prvej prejudiciálnej otázky vnútroštátny súd odkazuje na nariadenie č. 952/97, ktoré už nebolo účinné v okamihu prijatia rozhodnutia spochybňovaného v rámci konania vo veci samej.
- 25 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry, ak sa otázky položené týkajú výkladu práva Spoločenstva, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri rozsudok zo 16. decembra 2008, Michaniki, C-213/07, Zb. s. I-9999, bod 33 a tam citovanú judikatúru).
- 26 Odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke, ktorú položil vnútroštátny súd, možno len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Spoločenstva nemá nijaký vzťah k realite alebo predmetu sporu vo veci samej, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené (pozri rozsudok Michaniki, už citovaný, bod 34 a tam citovanú judikatúru).
- 27 Ako však uvádza generálna advokátka v bode 33 návrhov, nariadenie č. 952/97 nestratilo z dôvodu svojho zrušenia relevantnosť.
- 28 V prejednávanej veci majú zoskupenia výrobcov a ich združenia, ktoré sú výslovne spomenuté v rámci článku 12a nariadenia č. 136/66, presnú úlohu v rámci tohto

ustanovenia. Práve týmto zoskupeniam a ich združeniam totiž zákonodarca Spoločenstva poskytol prednosť pri uzatváraní zmlúv o súkromnom skladovaní olivového oleja.

- 29 Za týchto podmienok sa treba domnievať, že druhá časť prvej prejudiciálnej otázky je prípustná.

O prvej otázke

- 30 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či akciovú spoločnosť, v ktorej majú väčšinový podiel na základnom imaní výrobcovia, lisovne oleja, družstvá pestovateľov olív a ostávajúci podiel finančné inštitúcie, možno zaradiť pod pojem „orgány“, ktoré môžu uzatvárať zmluvy o skladovaní olivového oleja v zmysle článku 12a nariadenia č. 136/66.
- 31 V tomto ohľade treba pripomenúť, že ako vyplýva z jedenásteho odôvodnenia nariadenia č. 1638/98, vzhľadom na riziko destabilizácie trhu prostredníctvom režimu intervenčných nákupov Rada Európskej únie v rámci reformy trhu s olivovým olejom rozhodla v nadväznosti na prijatie tohto nariadenia o zrušení režimu intervenčných nákupov.
- 32 Z dvanásteho odôvodnenia nariadenia č. 1638/98 vyplýva, že na účely dosiahnutia cieľa spočívajúceho v regulácii dodávok oleja v prípade vážnej destabilizácie trhu sa zaviedla schéma pomoci zmluvám o súkromnom skladovaní. Vlastnosti tejto schémy sú uvedené v článku 12a nariadenia č. 136/66.

- 33 Ako vyplýva z uvedeného článku 12a v spojení s dvanástym odôvodnením nariadenia č. 1638/98, možno povoliť uzavrieť zmluvy o súkromnom skladovaní takým orgánom, ktoré poskytujú dostatočné záruky a ktoré sú schválené príslušnými orgánmi členských štátov. Medzi takéto orgány patria zoskupenia výrobcov a ich združenia v zmysle nariadenia č. 952/97, ktorým sa v tomto ohľade poskytuje prednosť.
- 34 Treba konštatovať, že s výhradou dodržania požiadaviek uvedených v článku 12a nariadenia č. 136/66 sa môže tak súkromným podnikom, ako aj verejnoprávnym podnikom, nezávisle od ich zloženia a spôsobu financovania, povoliť uzatvárať zmluvy na základe tohto článku.
- 35 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať v tom zmysle, že akciovú spoločnosť, v ktorej majú väčšinový podiel na základnom imaní výrobcovia olivového oleja, lisovne oleja, družstvá pestovateľov olív a ostávajúci podiel finančné inštitúcie, možno zaradiť pod pojem orgány v zmysle článku 12a nariadenia č. 136/66 a možno jej povoliť uzavrieť zmluvu o súkromnom skladovaní olivového oleja na základe tohto článku, ak splní podmienky stanovené v tomto ustanovení.

O druhej otázke

- 36 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta na podmienky vydania povolenia podľa článku 12a nariadenia č. 136/66 členským štátom.
- 37 Najskôr treba uviesť, že uvedený článok neobsahuje žiadne spresnenie týkajúce sa povahy vnútroštátneho konania, ktoré vedie k vydaniu povolenia subjektu, ktorý by

chcel uskutočňovať súkromné skladovanie olivového oleja. Nespresňuje ani to, aký druh vnútroštátneho orgánu by mal byť oprávnený na vydávanie takéhoto povolenia.

- 38 Ak členské štáty majú v tejto oblasti rozhodovací priestor pri organizácii konania týkajúceho sa povolenia na súkromné skladovanie olivového oleja v zmysle článku 12a nariadenia č. 136/66, musia pri jeho využívaní plne rešpektovať ciele a povinnosti stanovené týmto nariadením.
- 39 Orgán stanovený právnou úpravou členského štátu na vydávanie povolenia musí byť preto schopný vykonať všetky potrebné šetrenia s cieľom ubezpečiť sa, že subjekt, ktorý podal žiadosť o vydanie povolenia, je schopný uskutočniť súkromné skladovanie oleja, dodržiavať pritom ustanovenia právnej úpravy z oblasti poľnohospodárstva a je schopný ponúknuť v tomto ohľade dostatočné záruky.
- 40 Okrem toho v snahe zachovať potrebný účinok článku 12a nariadenia č. 136/66 musí byť štátny orgán oprávnený vydávať povolenia na účely uzatvárania zmlúv podľa tohto článku jasne identifikovateľný.
- 41 V dôsledku toho treba na druhú otázku odpovedať v tom zmysle, že „schválenie zo strany štátu“, ktoré musia orgány v zmysle článku 12a nariadenia č. 136/66 získať, môže byť získané v rámci žiadosti o individuálnu výnimku („povolenie“) podanej na vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže, pod podmienkou, že tento vnútroštátny orgán disponuje účinnými prostriedkami, ktoré mu umožňujú overiť schopnosť subjektu, ktorý podal žiadosť, dodržať pri súkromnom skladovaní olivového oleja zákonné požiadavky.

O tretej otázke

- 42 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 12a nariadenia č. 136/66 bráni existencii súkromne dohodnutého a financovaného mechanizmu nákupu a skladovania olivového oleja, ktorý nebol schválený v rámci schvaľovacieho konania, na ktoré odkazuje toto ustanovenie.
- 43 V tomto ohľade, ako sa pripomenulo v bodoch 31 a 32 tohto rozsudku, sa v rámci reformy trhu s olivovým olejom v nadväznosti na prijatie nariadenia č. 1638/98 zaviedla v článku 12a nariadenia č. 136/66 schéma pomoci Spoločenstva pre vykonávanie zmlúv o súkromnom skladovaní olivového oleja.
- 44 Vzhľadom na znenie tohto ustanovenia treba zdôrazniť, že mechanizmus zavedený v článku 12a nariadenia č. 136/66 sa uplatňuje výlučne na prípady súkromného skladovania financovaného Spoločenstvom.
- 45 Naopak, pokiaľ sa dotknuté subjekty neuchádzajú o podporu Spoločenstva, súkromné skladovanie olivového oleja nespadá do pôsobnosti nariadenia č. 136/66.
- 46 Článok 12a nariadenia č. 136/66 však nebráni zavedeniu mechanizmu súkromného skladovania financovaného zo súkromných zdrojov.
- 47 Zavedenie takéhoto mechanizmu bez pomoci Spoločenstva však nemá za účinok vyňatie skladovania olivového oleja z pôsobnosti ustanovení práva Spoločenstva a vnútroštátneho práva upravujúcich trh s olivovým olejom ani z pôsobnosti predpisov na ochranu hospodárskej súťaže.

48 V dôsledku toho treba na tretiu otázku odpovedať v tom zmysle, že článok 12a nariadenia č. 136/66 nebráni existencii súkromne dohodnutého a financovaného mechanizmu nákupu a skladovania olivového oleja, ktorý nebol schválený v rámci schvaľovacieho konania, na ktoré odkazuje toto ustanovenie.

O štvrtej a piatej otázke

49 Svojou štvrtou a piatou otázkou sa vnútroštátny súd pýta na rozsah právomocí vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v prípade, že by dohoda medzi podnikmi pôsobiacimi na vnútroštátnom trhu olivového oleja mala vplyv na úrovni Spoločenstva.

50 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou sa právo Spoločenstva a vnútroštátne právo v oblasti hospodárskej súťaže uplatňujú paralelne, pretože upravujú odlišné aspekty postupov obmedzujúcich hospodársku súťaž. Hoci články 81 ES a 82 ES zohľadňujú postupy obmedzujúce hospodársku súťaž z dôvodu prekážok, ktoré z nich môžu pre obchod medzi členskými štátmi vyplývať, vnútroštátne právne úpravy vychádzajúce z dôvodov vlastných každej z nich zohľadňujú tieto postupy len v tomto svojom rámci (pozri rozsudok Milk Marque a National Farmers' Union, už citovaný, bod 61 a citovanú judikatúru).

51 Vzhľadom na toto paralelné uplatnenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže a práva hospodárskej súťaže Spoločenstva skutočnosť, že dohoda uzavretá medzi podnikmi pôsobiacimi v oblasti, ktorá je upravená spoločnou organizáciou trhu, by mohla ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, nemôže viesť k výlučnému uplatneniu práva Spoločenstva.

52 Ako už totiž Súdny dvor rozhodol, vzhľadom na to, že oblasť pôsobnosti predpisov hospodárskej súťaže Spoločenstva nie je identická s oblasťou pôsobnosti vnútroštátnych predpisov hospodárskej súťaže, samotná okolnosť, že zákonodarca Spoločenstva v článku 36 ES a v nariadení č. 26 zosúladiť ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky

a politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva, nemá nevyhnutne za následok, že by akékoľvek uplatnenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže kolidovalo s článkom 36 ES a nariadením č. 26 (rozsudok Milk Marque a National Farmers' Union, už citovaný, bod 66).

53 Ako to v súvislosti s výkladom článku 2 ods. 2 nariadenia č. 26 zdôraznila generálna advokátka v bode 87 návrhov, ani výlučnosť právomoci Komisie, ktorá je oprávnená rozhodnúť o tom, na ktoré dohody, rozhodnutia a postupy sa vzťahuje výnimka stanovená v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia, nemá za následok zabránenie uplatneniu vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže.

54 Článok 2 ods. 2 nariadenia č. 26 slúži len na určenie orgánu, ktorý má právomoc uplatňovať právo hospodárskej súťaže Spoločenstva.

55 Treba však pripomenúť, že vnútroštátne orgány s právomocou v oblasti hospodárskej súťaže sú povinné v prípade, že konajú v oblasti, ktorá je upravená spoločnou organizáciou trhu v danom sektore, zdržať sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by sa mohli odchyľovať od tejto spoločnej organizácie trhu alebo ju poškodzovať (rozsudok Milk Marque s National Farmers' Union, už citovaný, bod 94).

56 Okrem toho, čo sa týka prípadov spadajúcich nielen do vecnej pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES, ale aj do pôsobnosti vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže, vnútroštátne orgány nemôžu prijať rozhodnutie, ktoré by bolo v rozpore s rozhodnutím Komisie, ani vytvoriť nebezpečenstvo vzniku takého rozporu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. decembra 2000, Masterfoods a HB, C-344/98, Zb. s. I-11369, body 51 a 52).

- 57 V dôsledku toho treba konštatovať, že pokiaľ sú dodržané podmienky, na ktoré sa odkazuje v bodoch 55 a 56 tohto rozsudku, vnútroštátne orgány v oblasti hospodárskej súťaže sú oprávnené kontrolovať a následne zakázať mechanizmus skladovania olivového oleja dohodnutý a financovaný mimo rámca pôsobnosti článku 12a nariadenia č. 136/66, ktorý by mohol mať vplyv na trh Spoločenstva.
- 58 Vzhľadom na predchádzajúce treba na štvrtú a piatu otázku odpovedať v tom zmysle, že vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže môžu uplatňovať vnútroštátne právo hospodárskej súťaže na dohodu, ktorá by mohla mať vplyv na trh s olivovým olejom na úrovni Spoločenstva, pokiaľ sa zdržia akýchkoľvek opatrení, ktoré by sa jednak mohli odchyľovať od spoločnej organizácie trhu s olivovým olejom alebo ju poškodzovať a jednak by mohli byť v rozpore s rozhodnutím Komisie alebo vytvoriť nebezpečenstvo vzniku takého rozporu.

O trovách

- 59 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Akciovú spoločnosť, v ktorej majú väčšinový podiel na základnom imaní výrobcovia olivového oleja, lisovne oleja, družstvá pestovateľov olív a ostávajúci podiel finančné inštitúcie, možno zaradiť pod pojem orgány v zmysle článku 12a nariadenia Rady č. 136/66/EHS z 22. septembra 1966 o vytvorení spoločnej organizácie trhu s olejmi a tukmi, zmeneného a doplneného**

nariadením Rady (ES) č. 1638/98 z 20. júla 1998, a možno jej povoliť uzavrieť zmluvu o súkromnom skladovaní olivového oleja na základe tohto článku, ak splní podmienky stanovené v tomto ustanovení.

2. „Schválenie zo strany štátu“, ktoré musia orgány v zmysle článku 12a nariadenia č. 136/66, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1638/98, získať, môže byť získané v rámci žiadosti o individuálnu výnimku („povolenie“) podanej na vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže, pod podmienkou, že tento vnútroštátny orgán disponuje účinnými prostriedkami, ktoré mu umožňujú overiť schopnosť subjektu, ktorý podal žiadosť, dodržať pri súkromnom skladovaní olivového oleja zákonné požiadavky.
3. Článok 12a nariadenia č. 136/66, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1638/98, nebráni existencii súkromne dohodnutého a financovaného mechanizmu nákupu a skladovania olivového oleja, ktorý nebol schválený v rámci schvalovacieho konania, na ktoré odkazuje toto ustanovenie.
4. Vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže môžu uplatňovať vnútroštátne právo hospodárskej súťaže na dohodu, ktorá by mohla mať vplyv na trh s olivovým olejom na úrovni Spoločenstva, pokiaľ sa zdržia akýchkoľvek opatrení, ktoré by sa jednak mohli odchyľovať od spoločnej organizácie trhu s olivovým olejom alebo ju poškodzovať a jednak by mohli byť v rozpore s rozhodnutím Komisie Európskych spoločenstiev alebo vytvoriť nebezpečenstvo vzniku takého rozporu.

Podpisy